

Υπόθεση C-407/21

Αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως

Ημερομηνία καταθέσεως:

2 Ιουλίου 2021

Αιτούν δικαστήριο:

Conseil d'État (Γαλλία)

Ημερομηνία της αποφάσεως του αιτούντος δικαστηρίου:

1 Ιουλίου 2021

Αιτούσες:

Union fédérale des consommateurs - Que choisir (UFC - Que choisir)

Consommation, logement et cadre de vie (CLCV)

Καθόν:

Premier ministre

Ministre de l'Économie, des Finances et de la Relance

CONSEIL D'ÉTAT (ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ, ΓΑΛΛΙΑ)

[παραλειπόμενα]

UNION FEDERALE DES

CONSOMMATEURS - QUE CHOISIR

κ.λπ.

Το Conseil d'État (Συμβούλιο της Επικρατείας) αποφαινόμενο επί της διαφοράς

[παραλειπόμενα]

Απόφαση της 1ης Ιουλίου 2021

Έχοντας υπόψη την ακόλουθη διαδικασία:

Με αίτηση, συμπληρωματικό υπόμνημα και υπόμνημα απαντήσεως που κατέθεσαν στις 7 Ιουλίου, στις 20 Ιουλίου και στις 14 Δεκεμβρίου 2020, αντιστοίχως, στη γραμματεία ένδικων διαφορών του Conseil d'État (Συμβουλίου της Επικρατείας), η Union fédérale des consommateurs - Que choisir (Ομοσπονδιακή ένωση καταναλωτών - Τι να επιλέγουμε) και η Confédération consommation logement cadre de vie (Συνομοσπονδία κατανάλωση, Στέγαση, Πλαίσιο ζωής) ζητούν από το Conseil d'État (Συμβούλιο της Επικρατείας):

1) να ακυρώσει, λόγω υπέρβασης εξουσίας, την ordonnance n° 2020-315 du 25 mars 2020 relative aux conditions financières de résolution de certains contrats de voyages touristiques et de séjours en cas de circonstances exceptionnelles et inévitables ou de force majeure (απόφαση υπ' αριθ. 2020-315, της 25ης Μαρτίου, περί των οικονομικών προϋποθέσεων καταγγελίας ορισμένων συμβάσεων τουριστικών ταξιδιών και διαμονών σε περίπτωση έκτακτων και αναπόφευκτων περιστάσεων ή ανωτέρας βίας), καθώς και τη δημοσίευση, της 31ης Μαρτίου 2020, της direction de l'information légale et administrative (διεύθυνσης νομικής και διοικητικής πληροφόρησης, Γαλλία) με τίτλο «Coronavirus: quels droits en cas d'annulation de vos vacances?» (Κορονοϊός: ποια είναι τα δικαιώματά σας σε περίπτωση ακύρωσης των διακοπών σας;), τις «Foire aux questions» (Συχνές ερωτήσεις), της 7ης Απριλίου 2020, της direction générale de la concurrence, de la consommation et de la répression des fraudes (γενικής διεύθυνσης ανταγωνισμού, κατανάλωσης και καταπολέμησης της απάτης, Γαλλία) με τίτλο «Nouvelles règles de remboursement dans le secteur du tourisme» (Νέοι κανόνες επιστροφής χρηματικών ποσών στον τομέα του τουρισμού), και το έγγραφο της 9ης Απριλίου 2020 της direction des affaires juridiques du ministère de l'économie et des finances et du ministère de l'action et des comptes publics (διεύθυνσης νομικών υποθέσεων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών και του Υπουργείου Δημόσιας Δράσης και Δημόσιων Λογαριασμών, Γαλλία).

[παραλειπόμενα]

[παραλειπόμενα] Οι αιτούσες υποστηρίζουν ότι:

- οι προσβαλλόμενες αποφάσεις εκδόθηκαν κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρου 12 της οδηγίας (ΕΕ) 2015/2302 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2015, σχετικά με τα οργανωμένα ταξίδια και τους συνδεδεμένους ταξιδιωτικούς διακανονισμούς, η οποία τροποποιεί τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 και την οδηγία 2011/83/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και καταργεί την οδηγία 90/314/ΕΟΚ του Συμβουλίου, καθόσον παρέχουν τη δυνατότητα στους διοργανωτές ή τους πωλητές οργανωμένων ταξιδιών να προτείνουν απλή πίστωση ή οργανωμένο ταξίδι αντικατάστασης κατά την κοινοποίηση της καταγγελίας της σύμβασης λόγω έκτακτων και απρόβλεπτων περιστάσεων, αντί της πλήρους επιστροφής των καταβληθέντων ποσών όπως επιβάλλει η οδηγία, και καθόσον εμποδίζουν την επιστροφή στους καταναλωτές του συνόλου των πραγματοποιηθεισών πληρωμών για διάστημα τουλάχιστον 18 μηνών, παρότι η οδηγία προβλέπει ότι η σχετική

πληρωμή πρέπει να πραγματοποιείται το αργότερο εντός 14 ημερών από την καταγγελία της σύμβασης:

- οι προσβαλλόμενες αποφάσεις ενέχουν πρόδηλη πλάνη εκτίμησης καθόσον, πρώτον, έχουν υπερβολική διάρκεια η οποία υπερβαίνει την περίοδο περιορισμού της κυκλοφορίας, δεύτερον, θεσπίζουν υπερβολικά μεγάλο χρονικό διάστημα για την πλήρη επιστροφή στους πελάτες των πραγματοποιηθεισών πληρωμών, τρίτον, θίγουν τον ελεύθερο ανταγωνισμό εντός της ενιαίας αγοράς και τον σκοπό εναρμόνισης της οδηγίας, καθότι εφαρμόζονται μόνον στις συμβάσεις του γαλλικού δικαίου, και, τέταρτον, η διάρκεια της παρέκκλισης ή των αποτελεσμάτων της στους καταναλωτές και στην αγορά οργανωμένων ταξιδιών δεν είναι ούτε αναγκαία, ούτε δικαιολογημένη ούτε αναλογική προς τους σκοπούς που επιδιώκει το μέτρο·
- [παραλειπόμενα]

Με υπόμνημα αντικρούσεως, που πρωτοκολλήθηκε στις 12 Οκτωβρίου 2020, ο Υπουργός Οικονομίας, Οικονομικών και Ανάκαμψης, ζητεί την απόρριψη της αίτησης. Υποστηρίζει ότι οι λόγοι της αίτησης δεν είναι βάσιμοι.

[παραλειπόμενα]

Έχοντας υπόψη:

- τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδίως το άρθρο 267·
- την οδηγία (ΕΕ) 2015/2302 της 25ης Νοεμβρίου 2015·
- [παραλειπόμενα]·
- [παραλειπόμενα]·
- τον Ιοι n° 2020-290 (νόμο 2020-290) της 23ης Μαρτίου 2020·
- [παραλειπόμενα]·
- [παραλειπόμενα]·

[παραλειπόμενα]

Λαμβάνοντας υπόψη τα ακόλουθα:

- 1 Η Union fédérale des consommateurs - Que choisir και η Confédération consommation logement cadre de vie ζητούν να ακυρωθούν, λόγω υπέρβασης εξουσίας, η ordonnance n° 2020-315 du 25 mars 2020 relative aux conditions financières de résolution de certains contrats de voyages touristiques et de séjours en cas de circonstances exceptionnelles et inévitables ou de force majeure (απόφαση υπ' αριθ. 2020-315, της 25ης Μαρτίου, περί των οικονομικών προϋποθέσεων καταγγελίας ορισμένων συμβάσεων τουριστικών ταξιδιών και

διαμονών σε περίπτωση έκτακτων και αναπόφευκτων περιστάσεων ή ανωτέρας βίας), καθώς και η δημοσίευση, της 31ης Μαρτίου 2020, της direction de l'information légale et administrative (διεύθυνσης νομικής και διοικητικής πληροφόρησης, Γαλλία) με τίτλο «Coronavirus: quels droits en cas d'annulation de vos vacances?» (Κορονοϊός: ποια είναι τα δικαιώματά σας σε περίπτωση ακύρωσης των διακοπών σας;), που αναρτήθηκε στον διαδικτυακό τόπο «service-public.fr», οι «Foire aux questions» (Συχνές ερωτήσεις), της 7ης Απριλίου 2020, της direction générale de la concurrence, de la consommation et de la répression des fraudes (γενικής διεύθυνσης ανταγωνισμού, κατανάλωσης και καταπολέμησης της απάτης) με τίτλο «Nouvelles règles de remboursement dans le secteur du tourisme» (Νέοι κανόνες επιστροφής χρηματικών ποσών στον τομέα του τουρισμού), και το έγγραφο της 9ης Απριλίου 2020 της direction des affaires juridiques du ministère de l'économie et des finances et du ministère de l'action et des comptes publics (διεύθυνσης νομικών υποθέσεων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών και του Υπουργείου Δημόσιας Δράσης και Δημόσιων Λογαριασμών), που αναρτήθηκαν στον διαδικτυακό τόπο του ministre de l'économie et des finances (Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών). Πρέπει να θεωρηθεί ότι τα αιτήματα της Union fédérale des consommateurs - Que choisir και της Confédération consommation logement cadre de vie βάλλουν κατά των διατάξεων της ordonnance du 25 mars 2020 (απόφασης της 25ης Μαρτίου 2020) και των δημοσιεύσεων της 31ης Μαρτίου, της 7ης και της 9ης Απριλίου 2020, καθόσον αφορούν τα οργανωμένα ταξίδια και τους συνδεδεμένους ταξιδιωτικούς διακανονισμούς.

[παραλειπόμενα]

2 [παραλειπόμενα]

Όσον αφορά τους λόγους ακυρώσεως που ανάγονται στην εσωτερική νομιμότητα:

3 Αφενός, το άρθρο 12 της οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2015, σχετικά με τα οργανωμένα ταξίδια και τους συνδεδεμένους ταξιδιωτικούς διακανονισμούς, προβλέπει τα εξής: «1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι ο ταξιδιώτης μπορεί να καταγγείλει τη σύμβαση οργανωμένου ταξιδιού ανά πάσα στιγμή πριν από την έναρξη του πακέτου. Αν ο ταξιδιώτης καταγγείλει τη σύμβαση οργανωμένου ταξιδιού δυνάμει της παρούσας παραγράφου, μπορεί να του ζητηθεί η καταβολή εύλογης και δικαιολογημένης χρέωσης καταγγελίας στον διοργανωτή. Η σύμβαση οργανωμένου ταξιδιού μπορεί να καθορίζει εύλογη τυποποιημένη χρέωση καταγγελίας της σύμβασης με βάση τον χρόνο της καταγγελίας της σύμβασης πριν από την έναρξη του πακέτου και την αναμενόμενη εξοικονόμηση κόστους και τα αναμενόμενα έσοδα από την εναλλακτική αξιοποίηση των ταξιδιωτικών υπηρεσιών. Εάν δεν προβλέπεται τυποποιημένη χρέωση καταγγελίας, το ποσό της χρέωσης καταγγελίας αντιστοιχεί στην τιμή του πακέτου μείον την εξοικονόμηση κόστους και τα έσοδα από την εναλλακτική αξιοποίηση των ταξιδιωτικών υπηρεσιών. Κατόπιν αιτήματος του ταξιδιώτη, ο διοργανωτής αιτιολογεί το ποσό που χρεώνει για την καταγγελία της σύμβασης. 2. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 1, ο ταξιδιώτης έχει το δικαίωμα

να καταγγείλει τη σύμβαση οργανωμένου ταξιδιού πριν από την έναρξη του πακέτου χωρίς την καταβολή οποιασδήποτε χρέωσης καταγγελίας σε περίπτωση αναπόφευκτων και έκτακτων περιστάσεων στον τόπο προορισμού ή πολύ κοντά σε αυτόν, οι οποίες επηρεάζουν σημαντικά την εκτέλεση του πακέτου ή επηρεάζουν σημαντικά τη μεταφορά των επιβατών στον προορισμό. Σε περίπτωση καταγγελίας της σύμβασης οργανωμένου ταξιδιού σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο, ο ταξιδιώτης δικαιούται την πλήρη επιστροφή όλων των ποσών που κατέβαλε για το πακέτο, αλλά δεν δικαιούται πρόσθετη αποζημίωση. 3. Ο διοργανωτής δύναται να καταγγείλει τη σύμβαση οργανωμένου ταξιδιού και να επιστρέψει στον ταξιδιώτη το σύνολο των ποσών που κατέβαλε για το πακέτο, αλλά δεν υποχρεούται να καταβάλει πρόσθετη αποζημίωση, εάν: α) ο αριθμός των εγγεγραμμένων προσώπων για το πακέτο είναι μικρότερος από τον ελάχιστο αριθμό που καθορίζεται στη σύμβαση και ο διοργανωτής κοινοποιήσει στον ταξιδιώτη την καταγγελία της σύμβασης, εντός της προθεσμίας που τάσσεται στη σύμβαση, αλλά όχι αργότερα από: i) 20 ημέρες πριν από την έναρξη του πακέτου στην περίπτωση ταξιδιών που διαρκούν περισσότερο από έξι ημέρες, ii) επτά ημέρες πριν από την έναρξη του πακέτου στην περίπτωση ταξιδιών που διαρκούν μεταξύ δύο και έξι ημερών, iii) 48 ώρες πριν από την έναρξη του πακέτου στην περίπτωση ταξιδιών που διαρκούν λιγότερο από δύο ημέρες· ή β) ο διοργανωτής δεν είναι σε θέση να εκτελέσει τη σύμβαση λόγω αναπόφευκτων και έκτακτων περιστάσεων και κοινοποιήσει στον ταξιδιώτη την καταγγελία της σύμβασης χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση πριν από την έναρξη του πακέτου. 4. Ο διοργανωτής πραγματοποιεί τις επιστροφές που απαιτούνται σύμφωνα με τις παραγράφους 2 και 3 ή, σε ό,τι αφορά την παράγραφο 1, επιστρέφει κάθε ποσό που έχει καταβληθεί από ή εκ μέρους του ταξιδιώτη για το πακέτο μείον την κατάλληλη χρέωση καταγγελίας. Οι επιστροφές των εν λόγω ποσών στον ταξιδιώτη πραγματοποιούνται χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση και, σε κάθε περίπτωση, το αργότερο εντός 14 ημερών μετά την καταγγελία της σύμβασης οργανωμένου ταξιδιού. 5. Σε ό,τι αφορά τις συμβάσεις εκτός εμπορικού καταστήματος, τα κράτη μέλη δύναται να προβλέπουν στην εθνική τους νομοθεσία ότι ο ταξιδιώτης έχει το δικαίωμα να υπαναχωρήσει από τη σύμβαση οργανωμένου ταξιδιού εντός προθεσμίας 14 ημερών χωρίς να αναφέρει τους λόγους.» Από τις ως άνω διατάξεις προκύπτει, μεταξύ άλλων, ότι σε περίπτωση καταγγελίας σύμβασης οργανωμένου ταξιδιού, ο ταξιδιώτης δικαιούται την επιστροφή του συνόλου των πληρωμών που πραγματοποίησε για το πακέτο μείον, ενδεχομένως, την κατάλληλη χρέωση καταγγελίας, εντός προθεσμίας 14 ημερών από την καταγγελία της σύμβασης.

- 4 Κατά το άρθρο 4 της ως άνω οδηγίας: «Τα κράτη μέλη δεν διατηρούν ούτε εισάγουν στο εθνικό τους δίκαιο διατάξεις που παρεκκλίνουν από αυτές που καθορίζονται στην παρούσα οδηγία, συμπεριλαμβανομένων περισσότερο ή λιγότερο αυστηρών διατάξεων που θα εξασφάλιζαν διαφορετικό επίπεδο προστασίας του ταξιδιώτη (...).»
- 5 Αφετέρου, η προσβαλλόμενη απόφαση εκδόθηκε βάσει της εξουσιοδότησης που χορηγήθηκε στην Κυβέρνηση με το άρθρο 11 του loi du 23 mars 2020 d'urgence (νόμου προσωρινής ισχύος της 23ης Μαρτίου 2020) «για την αντιμετώπιση των οικονομικών, χρηματοοικονομικών και κοινωνικών συνεπειών της εξάπλωσης της

επιδημικής έξαρσης της νόσου COVID-19 και των συνεπειών των μέτρων που λήφθηκαν για τον περιορισμό της εν λόγω εξάπλωσης και, ειδικότερα, για την αποφυγή και τον περιορισμό της παύσης της δραστηριότητας των φυσικών και νομικών προσώπων που ασκούν οικονομική δραστηριότητα, και των ενώσεων, καθώς και του αντικτύπου της ως άνω κατάστασης στην απασχόληση». Κατά την προσβαλλόμενη απόφαση, σε περίπτωση καταγγελίας σύμβασης πώλησης ταξιδιών και διαμονών στο χρονικό διάστημα από την 1η Μαρτίου 2020 έως την 15η Σεπτεμβρίου 2020, «ο διοργανωτής ή ο πωλητής μπορούν να προτείνουν, αντί της επιστροφής του συνόλου των πραγματοποιηθεισών πληρωμών, πίστωση» ύψους ίσου με το ποσό των συνολικών πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν βάσει της καταγγελθείσας σύμβασης. Η πρόταση αυτή διατυπώνεται το αργότερο εντός τριών μηνών από την κοινοποίηση της καταγγελίας της σύμβασης. Ισχύει για διάστημα 18 μηνών. Ο επαγγελματίας υποχρεούται να επιστρέψει στον πελάτη το σύνολο των πραγματοποιηθεισών πληρωμών μόνον μετά την παρέλευση του διαστήματος των 18 μηνών και εφόσον ο πελάτης δεν αποδεχθεί την πρόταση για πανομοιότυπη ή ισοδύναμη παροχή με εκείνη που προβλεπόταν στην καταγγελθείσα σύμβαση.

- 6 Από τα στοιχεία της δικογραφίας, και ειδικότερα την έκθεση προς τον Président de la République (Πρόεδρο της Δημοκρατίας, Γαλλία) σχετικά με την εν λόγω απόφαση, προκύπτει ότι οι διατάξεις αυτές εκδόθηκαν για την προστασία της ρευστότητας και της φερεγγυότητας των παρόχων υπηρεσιών τους οποίους αφορούν οι εν λόγω διατάξεις, λόγω των ακόλουθων συνθηκών: περισσότερα από 7 000 γραφεία ταξιδιών καταχωρισμένα στη Γαλλία, αντιμέτωπα με πρωτοφανές πλήθος ακυρώσεων κρατήσεων και με σχεδόν μηδενικές παραγγελίες, λόγω της πανδημίας της νόσου COVID-19 που πλήττει συγχρόνως όχι μόνον τη Γαλλία και τις περισσότερες χώρες της Ευρώπης αλλά και το σύνολο σχεδόν των ηπείρων, αντιμετώπιζαν σοβαρές δυσχέρειες, η δε άμεση επιστροφή των χρηματικών ποσών για όλες τις ακυρωθείσες παροχές μπορούσε, λαμβανομένων υπόψη των περιστάσεων αυτών, να θέσει σε κίνδυνο τη βιωσιμότητα των σχετικών οικονομικών φορέων και, επομένως, τη δυνατότητα επιστροφής των πραγματοποιηθεισών πληρωμών στους πελάτες. Από τα στοιχεία της δικογραφίας προκύπτει επίσης ότι το ύψος των πιστώσεων που χορήγησαν οι Γάλλοι επιχειρηματίες έως τις 15 Σεπτεμβρίου 2020, ημερομηνία λήξης της εφαρμογής της προσβαλλόμενης απόφασης, είναι της τάξης των 990 εκατομμυρίων ευρώ, ήτοι 10 % του κύκλου εργασιών του τομέα σε ένα κανονικό έτος.
- 7 Οι αιτούσες υποστηρίζουν ότι οι διατάξεις της προσβαλλόμενης απόφασης, αφενός, αντιβαίνουν στο άρθρο 12 της οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2015, σχετικά με τα οργανωμένα ταξίδια και τους συνδεδεμένους ταξιδιωτικούς διακανονισμούς, το οποίο προβλέπει ότι ο ταξιδιώτης δικαιούται, σε περίπτωση καταγγελίας σύμβασης οργανωμένου ταξιδιού, να ζητήσει να του επιστραφεί το σύνολο των πληρωμών που πραγματοποίησε βάσει της εν λόγω σύμβασης εντός προθεσμίας 14 ημερών από την καταγγελία της σύμβασης, και, αφετέρου, θίγουν τον ελεύθερο ανταγωνισμό εντός της ενιαίας αγοράς και τον σκοπό εναρμόνισης της οδηγίας.

- 8 Η απάντηση στους προβαλλόμενους λόγους ακυρώσεως εξαρτάται από το αν, πρώτον, το άρθρο 12 της οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2015, σχετικά με τα οργανωμένα ταξίδια και τους συνδεδεμένους ταξιδιωτικούς διακανονισμούς, έχει την έννοια ότι επιβάλλει στον διοργανωτή οργανωμένου ταξιδιού, σε περίπτωση καταγγελίας της σύμβασης, να επιστρέφει σε χρήμα το σύνολο των πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο του πακέτου ή ότι επιτρέπει την πραγματοποίηση της επιστροφής μέσω ισοδύναμης παροχής, ιδίως με τη μορφή πίστωσης ύψους ίσου με το ποσό των πραγματοποιηθεισών πληρωμών· δεύτερον, στην περίπτωση που οι επιστροφές πρέπει να πραγματοποιούνται σε χρήμα, η απάντηση εξαρτάται από το αν η υγειονομική κρίση που σχετίζεται με την επιδημική έξαρση της νόσου COVID-19 και οι συνέπειές της στα γραφεία ταξιδιών τα οποία, λαμβανομένης υπόψη της πρωτοφανούς έκτασης της εν λόγω πανδημίας, όπως αναγνωρίζεται από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας, υπέστησαν έκτακτη μείωση του κύκλου εργασιών τους που εκτιμάται ότι κυμαίνεται από 50 έως 80 %, και τα οποία, όσον αφορά τους διοργανωτές οργανωμένων ταξιδιών, απασχολούν 30 000 υπαλλήλους στη Γαλλία έχοντας κύκλο εργασιών σχεδόν 11 δισεκατομμυρίων ευρώ, μπορούν να δικαιολογήσουν, και ενδεχομένως υπό ποιες προϋποθέσεις και εντός ποιων ορίων, προσωρινή παρέκκλιση από την υποχρέωση που υπέχει ο διοργανωτής να επιστρέφει στον ταξιδιώτη το σύνολο των πραγματοποιηθεισών για το πακέτο πληρωμών εντός προθεσμίας 14 ημερών από την καταγγελία της σύμβασης, βάσει του άρθρου 12, παράγραφος 4, της οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2015, σχετικά με τα οργανωμένα ταξίδια και τους συνδεδεμένους ταξιδιωτικούς διακανονισμούς· τέλος, σε περίπτωση αρνητικής απάντησης στο προηγούμενο ερώτημα, η απάντηση εξαρτάται από το αν είναι δυνατόν, υπό τις συνθήκες που προεκτέθηκαν, να προσαρμοστούν τα διαχρονικά αποτελέσματα απόφασης με την οποία ακυρώνεται νομοθέτημα του εθνικού δικαίου που αντιβαίνει στο άρθρο 12, παράγραφος 4, της οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2015, σχετικά με τα οργανωμένα ταξίδια και τους συνδεδεμένους ταξιδιωτικούς διακανονισμούς.
- 9 Τα ζητήματα αυτά είναι καθοριστικά για την επίλυση της διαφοράς επί της οποίας καλείται να αποφανθεί το Conseil d'État (Συμβούλιο της Επικρατείας). Ενέχουν σημαντική δυσχέρεια. Επομένως, πρέπει να υποβληθούν στην κρίση του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατ' εφαρμογήν του άρθρου 267 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και, έως ότου αυτό αποφανθεί επ' αυτών, το Conseil d'État (Συμβούλιο της Επικρατείας) οφείλει να αναστείλει την εκδίκαση της αίτησης της l'Union fédérale des consommateurs - Que choisir και της Confédération consommation logement cadre de vie.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ:

Αναστέλλει την εκδίκαση της αίτησης της Union fédérale des consommateurs - Que choisir και της Confédération consommation logement cadre de vie έως ότου

το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποφανθεί επί των ακόλουθων προδικαστικών ερωτημάτων:

1 - Έχει το άρθρο 12 της οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2015, σχετικά με τα οργανωμένα ταξίδια και τους συνδεδεμένους ταξιδιωτικούς διακανονισμούς, την έννοια ότι επιβάλλει στον διοργανωτή οργανωμένου ταξιδιού, σε περίπτωση καταγγελίας της σύμβασης, την υποχρέωση να επιστρέψει σε χρήμα το σύνολο των πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν βάσει του πακέτου ή έχει την έννοια ότι επιτρέπει την πραγματοποίηση της επιστροφής μέσω ισοδύναμης παροχής, ιδίως με τη μορφή πίστωσης ύψους ίσου με το ποσό των πραγματοποιηθεισών πληρωμών;

2 - Στην περίπτωση που οι επιστροφές πρέπει να πραγματοποιούνται σε χρήμα, μπορούν η υγειονομική κρίση που σχετίζεται με την επιδημική έξαρση της νόσου COVID-19 και οι συνέπειές της στα γραφεία ταξιδιών, τα οποία, λόγω της κρίσης αυτής, υπέστησαν μείωση του κύκλου εργασιών τους που εκτιμάται ότι κυμαίνεται από 50 έως 80 %, και τα οποία αντιπροσωπεύουν άνω του 7 % του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος της Γαλλίας και, όσον αφορά τους διοργανωτές οργανωμένων ταξιδιών, απασχολούν 30 000 υπαλλήλους στη Γαλλία έχοντας κύκλο εργασιών σχεδόν 11 δισεκατομμυρίων ευρώ, να δικαιολογήσουν, και ενδεχομένως υπό ποιες προϋποθέσεις και εντός ποιων ορίων, προσωρινή παρέκκλιση από την υποχρέωση που υπέχει ο διοργανωτής να επιστρέψει στον ταξιδιώτη το σύνολο των πραγματοποιηθεισών για το πακέτο πληρωμών εντός προθεσμίας 14 ημερών από την καταγγελία της σύμβασης, βάσει του άρθρου 12, παράγραφος 4, της οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2015, σχετικά με τα οργανωμένα ταξίδια και τους συνδεδεμένους ταξιδιωτικούς διακανονισμούς;

3 - Σε περίπτωση αρνητικής απάντησης στο προηγούμενο προδικαστικό ερώτημα, είναι δυνατόν, υπό τις συνθήκες που προεκτέθηκαν, να προσαρμοστούν τα διαχρονικά αποτελέσματα απόφασης με την οποία ακυρώνεται νομοθέτημα του εθνικού δικαίου που αντιβαίνει στο άρθρο 12, παράγραφος 4, της οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2015, σχετικά με τα οργανωμένα ταξίδια και τους συνδεδεμένους ταξιδιωτικούς διακανονισμούς;

[παραλειπόμενα]